

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КРИВОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БІБЛІОТЕКА

«Він був і залишається першим»:
ОЛЕКСІЙ СТАРИКОВ

*(пам'яті криворізького дитячого поета й письменника,
члена Національної спілки письменників України
та Спілки письменників СРСР)*

Біобібліографічний покажчик

Кривий Ріг
2018

УДК 016:821.161.1-93.09(477.63)(092)

В 48

Упорядник і бібліографічний редактор:

О. А. Дікунова, зав. інформаційно-бібліографічного відділу

Загальна редакція:

Г. М. Віняр, директор бібліотеки, канд. філол. наук, доцент

«Він був і залишається першим»: Олексій Стариков (пам'яті криворізького дитячого поета й письменника, члена Національної спілки письменників України та Спілки письменників СРСР): біобібліографічний покажчик / Бібліотека Криворізького державного педагогічного університету; упоряд. і бібліогр. ред. О. А. Дікунова; за ред. Г. М. Віняр. – Кривий Ріг, 2018. – 24 с.

ЗМІСТ

Від упорядників.....	4
РОЗДІЛ 1. Пам'яті Олексія Старикова.....	6
РОЗДІЛ 2. Сторінки біографії.....	9
РОЗДІЛ 3. Твори Олексія Старикова.....	11
РОЗДІЛ 4. Літературно-художня творчість Олексія Старикова в критичних дослідженнях.....	20
РОЗДІЛ 5. Електронні ресурси.....	23
Іменний покажчик.....	24

ВІД УПОРЯДНИКІВ

Відомий в Україні та за її межами криворізький дитячий письменник Олексій Миколайович Стариков володів рідкісним обдаруванням – чути мелодію сучасності, і разом з тим його твори продовжують славетні традиції класичної дитячої поезії. Вони дотепні й подобаються дітям, тому що герої творів – сучасні дівчатка й хлопчики, знайомі з новітніми інформаційними технологіями, але захоплюються чарівним світом природи, й, зазвичай допитливі, веселі, кумедні, бо попадають у різні комічні ситуації, – отже, ті ж одвічні діти зі своїми характерами, турботами й радощами. Можливо, найбільш вдячні читачі – підлітки, які знаходять у віршах Старикова те, без чого їхнє життя неможливе: романтику пошуку, дерзання, мрії. Звичайно, знаходять не тільки вони. Коли читаєш вірші Старикова, то вельми спірна думка про те, що хороші вірші не мають вікового адресата, робиться беззаперечною.

Творчість Олексія Старикова – світ, сповнений пригод, радості й чарівного дива. А бачити диво у звичайному, повсякденному житті властиво тільки дітям. І це справжнє диво, – адже поезія Олексія Старикова здатна повернути в дитинство хоч на мить...

У структурі біобібліографічного покажчика **4 розділи:**

Розділ 1 «Пам'яті Олексія Старикова» містить спогади про письменника й уривки інтерв'ю з ним.

У розділі 2 «Сторінки біографії» подано біографічний нарис про життєвий шлях і літературно-творчу діяльність Олексія Старикова.

Розділ 3 «Твори Олексія Старикова» знайомить з художніми книгами та поетичними й прозовими творами письменника, представленими в літературних збірках, альманахах, хрестоматіях, журналах і газетах. Бібліографічні записи згруповано та розміщено за прямою хронологією з виділенням років видання. У межах року – за алфавітом назв творів.

Розділ 4 представляє **Літературно-художню творчість Олексія Старикова в критичних дослідженнях**. Бібліографічні записи згруповано та розміщено за прямою хронологією з виділенням років видання. У межах року – за алфавітом прізвищ авторів і назв публікацій.

Розділ 5 презентує **Електронні ресурси** відкритого доступу, присвячені творчій діяльності Олексія Старикова.

Допоміжний апарат біобібліографічного покажчика – це:

– *іменний покажчик, у якому наведено прізвища авторів, співавторів, упорядників, редакторів та інших осіб, відомості про яких є в бібліографічних записах;*

– *переднє слово від упорядників;*

– *схема групування матеріалу (зміст).*

Джерела відбору документів для біобібліографічного покажчика – фонди, каталоги й картотеки наукової бібліотеки Криворізького державного педагогічного університету та Інтернет-ресурси відкритого доступу. Астериском (*) позначено видання, які вдалося знайти, але вони відсутні у фонді бібліотеки КДПУ.

Хронологічні рамки відбору документів: 1982 – 2017 рр.

Покажчик містить 85 бібліографічних записів українською та російською мовами й має наскрізну нумерацію.

Бібліографічний опис здійснено згідно з ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 «Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання».

Електронна версія покажчика розміщена на веб-сайті бібліотеки Криворізького державного педагогічного університету: <https://kdpu.edu.ua/biblioteka/resursy/bibliohrafichna-produktsiia/bibliohrafichni-pokazhchyky.html> та репозитарії КДПУ: <http://elibrary.kdpu.edu.ua/>

Покажчик адресовано широкому колу шанувальників сучасної літератури.

РОЗДІЛ 1

ПАМ'ЯТІ ОЛЕКСІЯ СТАРИКОВА

Олексій Стариков: «Писати просто про складне значно важче, аніж складно про просте»

– Вважаю, часто з боку авторів дорослих творів з'являється зневага до дитячої літератури, нібито тут все подається у спрощеному вигляді. Це хибне уявлення. Писати просто про складне значно важче, аніж складно про просте. Трапляється, «доросла» поезія в надмірності літературних прийомів, метафор, нагромадженні порівняння губить сенс. Посвяти дітям також повинні це мати, але у викладі, позбавленому двозначностей, підтекст не має права бодай найменше поглинати суть. Ніяк не обійтися без почуття – називаю це так – дитячості. Коли пишу, перевтілююсь у своїх героїв, входжу у своєрідний транс. Тоді здобуваю необхідні емоційні відтінки, властиві юному віку. Переконали, що якісний дитячий вірш не залишить байдужим і зрілих людей.

З інтерв'ю Тараса Затульного з Олексієм Стариковим
(Червоний гірник. – 2008. – 17 квітня)

«Мы познакомились в середине 80-х годов в Доме творчества «Переделкино». Алексей Стариков выделялся с нашего писательского сообщества. Он приезжал неизменно с женой, был приветлив и сдержан с окружающими, всегда сосредоточен на каких-то своих, не ясных окружающим творческих замыслах.

В детской литературе все быстро узнают друг друга. Мы тоже довольно скоро стали общаться. Спокойное достоинство, доброжелательность – эти черты Алексея Старикова на фоне нашего нервного,

экзальтированного писательского мира сразу бросались в глаза. Сразу понравились его стихи: лишь на первый взгляд простые, с тайным смыслом «на вырост»...

Мне трудно поверить, что его уже нет с нами – в нем была такая человеческая надежность, деятельная доброта и в то же время деликатность, какие встречаются нечасто. С ним можно было говорить обо всем и уютно молчать. Он никогда не лукавил, и о самом главном – о любви, о семье – говорил очень просто, точными и правильными словами, за которыми чувствовалось главное – судьба, убежденность в значимости мужского, отцовского начала в семье, точное понимание Добра и Зла в нашем сложном, суетливом и противоречивом мире, готовность отвечать за любое слово – делом и судьбой. Мы потеряли не только талантливого детского писателя от Бога, но и человека, каких в литературном мире встретить почти невозможно. Пусть чудесные стихи, в которых живет его теплая и ранимая душа, греют сердца и воспитывают души еще многих поколений маленьких читателей».

*Лола Звонарева, доктор исторических наук,
академик РАН, профессор Института мировых цивилизаций
(Символ : культурологічний альманах. – 2017. – Вип. 5. – С. 234)*

«...Кто для меня Стариков? Талантливый поэт, первый председатель городского литературного объединения при альманахе «Саксагань», старый «рудановец», помощник и советчик... Да, безусловно, все так и есть, только... Голос по телефону, осязаемое нетерпение в ожидании очередного номера, обсуждение публикаций...

Его стихи вошли во многие хрестоматии, печатались в сотне журналов и газет, в издательствах выходили книги. Но Стариков по-прежнему волновался, как начинающий, ожидая очередной публикации. Его искренне интересовало мнение читателей, братьев-литераторов. Я помню, как он переживал: на уровне ли то, что он создал? Именно уровень для Старикова был всегда важен. Он и от других требовал кропотливой работы, безжалостно критикуя бездарность и радуясь удачным, ярким образам, находкам» .

*Андрей Дюка, член Национального союза журналистов Украины,
главный редактор,
литературно-художественного и публицистического альманаха «Саксагань»
(Саксагань. – 2014. – № 1–2. – С. 3)*

«Как и все мы, он жил обычной жизнью: любил, страдал, терял друзей, искал выход и находил его, радовался успехам и достижениям ... и опять писал, писал и писал. ... он всегда говорил то, что думал, пусть даже иногда и в категоричной форме. Он умел отстаивать свое мнение, но при этом не навязывал его другим ... его нельзя было обмануть, ибо своим поэтическим чутьем сразу определял фальшь и неискренность.

Писать для детей, с точки зрения языка, намного сложнее, чем для взрослых. Стихи должны быть не только интересными, искренними, но легко восприниматься на слух и запоминаться. Алексей Стариков имел внутренний голос, фантазию, умел вводить в стихи элемент игры. Автор как бы разговаривал с ребенком простым, понятным языком без лишних прикрас и отступлений. Поэт показывал, что стихами можно рисовать цветные картинки, рассказывать поучительные истории, с их помощью окунаться в настоящую сказку, мечтать, и просто весело играть. Он научил и нас, взрослых, погружаться в невероятный, яркий и открытый мир детства. И мы забывали на время неустроенность, несовершенство, порой беспощадность нашего реального мира.

Стариков был счастлив, счастлив тем, что пишет для детей, что учит их умению видеть мир в иных красках, умению размышлять.

...Услышать Старикова в роли критика мне довелось, и не раз. Понимающий толк в поэзии, талантливый критик, он не терпел посредственности, все время боролся с графоманией. Часто был категоричен, но никогда никому не льстил. Он ратовал за настоящую поэзию...

... Алексей Стариков... Мы будем помнить и любить Вас и вашу поэзию...»

*Галина Близненко, криворожская поэтесса
(Саксагань. – 2014. – № 1–2. – С. 9–10)*

«... Прищуренный взгляд, легкая, едва сдерживаемая улыбка, такие же легкие, как будто акварельные стихи... Алексей Стариков. Имя, не нуждающееся в дополнительных пояснениях. ... его уже нет. И никогда не будет... Мы с ним частенько пересекались на различных литературных тусовках. Я слегка шутливо здоровался: «Классикам – привет!»...

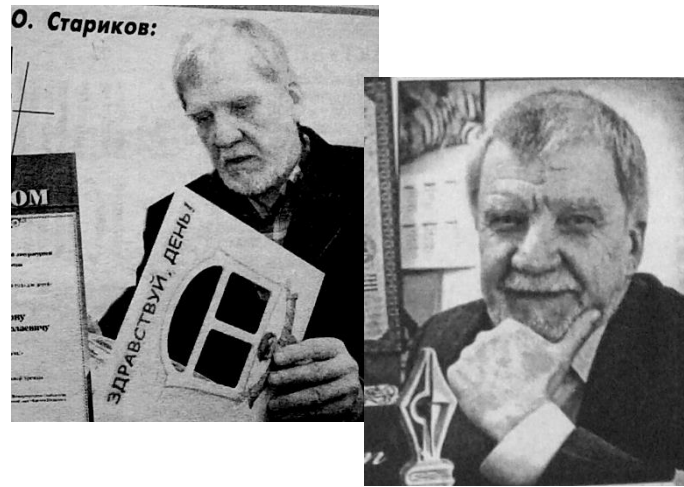
Мне с ним общаться было легко. Хотя критик он был строгий. Впрочем, я ему за это был только благодарен. Как-то раз Алексей Николаевич признался, что подчас сознательно завышает свои требования к авторам, особенно к тем, у кого есть талант: кому много дано – с того и спрос большой. А бесталанных и критиковать незачем – все равно не поможет. Так что задумайтесь об этом, собравшись по перу, вспомните его замечания. Он ведь хотел вас сделать лучше...».

*Юрий Ващенко, криворожский поэт и бард
(Саксагань. – 2014. – № 1–2. – С. 10)*

РОЗДІЛ 2

СТОРІНКИ БІОГРАФІЇ

Олексій Миколайович Стариков народився 16 червня 1945 року в селі Анніно Московської області. Невдовзі після його народження родина переїхала до Казахстану.

1951 р. – переїзд до Кривого Рогу.

1962–1967 рр. – навчався на електротехнічному факультеті Криворізького гірничорудного інституту.

1975 р. після закінчення аспірантури захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата технічних наук.

Викладав у загальноосвітній школі інформатику, тривалий час працював у ВНЗ Кривого Рогу (доцент Криворізького гірничорудного інституту / технічного університету та Криворізького металургійного факультету Національної металургійної академії України).

Олексій Стариков почав писати вірші ще під час навчання в інституті. Його вірші на молодіжну тематику, гумористичні репліки під рубрикою «Нотатки під берізкою» друкувалися в багатотиражці «Гірничий інженер».

1977 р. вперше вірші для дітей були надруковані в міській газеті «Червоний гірник».

1978 р. – перша журнальна публікація в часописі «Квант». Вірш «Незвичайна дівчинка» про двоїсту систему числення було подано у формі загадки. Доля вірша мала продовження – його розмістили в «Енциклопедії для дітей» у розділі «Математика».

1981 – 1989 рр. О. Стариков очолював Криворізьке міське літературне об'єднання «Рудана».

1984 р. – член Національної спілки письменників України й член Спілки письменників СРСР.

1986 р. – делегат ІХ з'їзду Спілки письменників СРСР.

1991 р. – делегат I з'їзду письменників України.

1996 р. – делегат II з'їзду письменників України.

2003–2004 рр. О. Стариков очолював Криворізьке міське об'єднання при альманахові «Саксагань».

2008 р. – лауреат літературної премії Криворіжжя.

2008 р. – лауреат Міжнародної літературної премії «Облака» в номінації «За кращу книгу року для дітей» (Російська Федерація).

2009 р. – лауреат літературної премії ім. Дмитра Кедріна в номінації «Література для дітей» (Україна).

2010 р. – лауреат міжнародного конкурсу національної літературної премії «Золотое перо Руси» в номінації «Твори для дітей» (Російська Федерація).

2013 р. – лауреат літературної премії Національної спілки письменників України імені Володимира Короленка за фантастичну повість «Город роботов» у номінації «Література для дітей та юнацтва» (Україна).

Олексій Стариков – автор 18 книг для дітей. Співавтор 20 колективних збірок, антологій, хрестоматій. Писав російською й українською мовами.

Постійний автор дитячих журналів «Костёр», «Искорка», «Нева», «Пионер», «Мурзилка», «Колобок», «Веселые картинки», «Кукумбер», «Миша», «Наша школа» (Росія); «Барвінок», «Пионерия», «Пізнайко» (Київ); «Саксагань» (Кривий Ріг), «Радуга» (Київ), «Січеслав» (Дніпропетровськ) та інших. Окремі поетичні твори Олексія Старикова було вміщено в шкільні підручники й хрестоматії, видані в Україні й Росії.

31 травня 2014 р. Олексій Стариков відійшов у вічність.

РОЗДІЛ 3

ТВОРИ ОЛЕКСІЯ СТАРИКОВА

1982

1.

Стариков А. Как поймать кита : стихи для дошкольного возраста / Алексей Стариков. – Киев : Веселка, 1982. – 16 с.*

2. Стариков А. (соавт.) Малютка : стихи, песни, рассказы, сказки / сост. А. Чухин, А. Бражник. – Симферополь : Таврия, 1982. – 176 с.*

1983

3.

Стариков А. Сколько у звезды лучей : стихи для детей / Алексей Стариков ; худож. В. Любарский. – Днепропетровск : Промінь, 1983. – 24 с.: ил.*

4. Стариков А. (соавт.) Терем-теремок : сказки, стихи, рассказы / сост. В. Корж. – Днепропетровск : Промінь, 1983. – 71 с.*

1985

5.

Стариков А. Знаю сам : стихотворения для дошкольного возраста / Алексей Стариков ; худож. А. Гилевич. – Киев : Веселка, 1985. – 18 с.*

6.

Барвінок

821.161.2-93(082)

Б 24 Стариков О. Хлопчисько Ай : вірш / Олексій Стариков // Барвінок : вірші, оповідання, казки, нариси. – Київ, 1985.– С. 188–189.

Олексій Стариков
ХЛОПЧИСЬКО АЙ

Жив та був хлопчисько Ай.
Чим прославивсь? Відгадай!
Тим, що все своє життя
Тільки айкав без пуття.

Вставши вранці, босу ногу
Ай опустить на підлогу:
— Ай! — по дому йде луна. —
Ай, підлога крижана!

Учнівачись підле Ай —
Теплу воду подавай.
Тільки й знову чути крик:
— Ай, вода — незмов окрип!

Айкав, скаржився завжди —
До їди і в час їди:
— Ай, у суп не синте крупи!

1986

7.

821.161.2-93

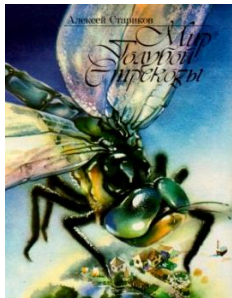
С 77 *Стариков А.* Самое главное : стихи для детей младшего школьного возраста / Алексей Стариков. – Днепропетровск : Промінь, 1986. – 48 с.*

8. *Стариков А. (соавт.)* Сделал мастер карусель : сб. стихотворений. – Москва : Малыш, 1986. – 20 с.*

1989

9. *Стариков О. (співавт.)* Котигорошкове поле : оповідання, казки, вірші / упоряд. А. Шкляр. – Дніпропетровськ : Промінь, 1989. – 189 с.*

10.

Стариков А. Мир голубой стрекозы : стихотворения для детей младшего школьного возраста / Алексей Стариков ; худож. Н. Б. Музыченко. – Днепропетровск : Промінь, 1989. – 31 с.: ил.*

11.

Стариков А. Сообщите по адресу : стихотворения для детей дошкольного возраста / Алексей Стариков ; худож. Н. Трепенюк. – Москва : Малыш, 1989. – 20 с.: ил.*

1990

12.

Стариков А. Мальчик Ой : стихи для дошкольного возраста / Алексей Стариков. – Киев : Веселка, 1990. – 10 с.: ил.*

13.

Стариков А. Мастер Грох : стихи для дошкольного возраста / Алексей Стариков ; худож. О. Кириенко. – Киев : Веселка, 1990. – 16 с.: ил.*

1991

14.

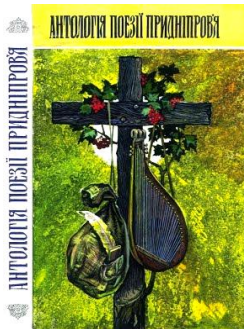
Стариков А. Пока учитель не пришёл : стихи / Алексей Стариков; худож. С. Сикало. – Киев : Веселка, 1991. – 93 с.: ил.*

1995

15. *Стариков О. (співавт.)* Веселки ріднокраю : антологія дитячої літератури Придніпров'я за останні 110 років. – Дніпропетровськ : Дніпро, 1995. – 191 с.*

1999

16.

Стариков А. Грузовик. Гости. Щенок. Превращение. Воспитатель. Не жалеет солнце нас. Мы так и не узнали. Разберись-ка. Ну, почему же он такой? В ночном лесу : стихи / А. Стариков // Антологія поезії Придніпров'я / упоряд. В. Савченко ; за заг. ред. В. Коржа. – Дніпропетровськ : Січ, 1999. – С. 334–341.*

17.

Стариков О. Мама й Вітчизна. На привалі. Руки робочі. Якщо бажання є. Біля моря. Розлука. Відходить літо. Невже? Хоробрий. А все-таки : вірші / О. Стариков ; пер. з рос. В. Гриценка // Криворізька хрестоматія : уроки літератури рідного краю : навч. посібник / упоряд. і ред. В. Гриценко. – Кривий Ріг, 1999. – С. 90–98.*

2001

18. *Стариков О.* С годами чаще тенет в лес : стихи / Олексій Стариков // Червоний гірник. – 2001. – 25 жовтня. – С. 20.

19. *Стариков А.* Чтобы писать для малышей, нужно иметь чувство детскости / Алексей Стариков // Домашняя газета. – 2001. – 20 декабря.*

2003

20. *Стариков А.* Баба Яга. Заяц. Петух. Четыре кошки. Паучок. Сапоги. Профессор. Я поздно встал. Редкий случай : стихотворения / Алексей Стариков // САКСАГАНЬ. – 2003. – № 2. – С. 33–34.*

21. *Стариков А.* Выстоим! : стихотворение / Алексей Стариков // Червоний гірник. – 2003. – 30 травня. – С. 23.

22. *Стариков А.* Киберкот [стихотворение] / А. Стариков // Мурзилка. – 2003. – № 11. – С. 2–3.*

2004

23. *Стариков О.* Весела абетка для дошкільнят / Олексій Стариков // САКСАГАНЬ. – 2004. – № 4. – С. 60.*

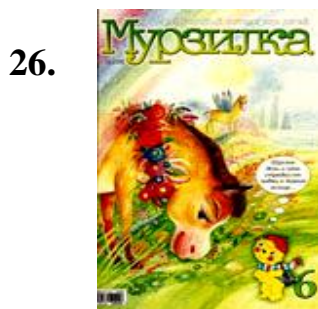

24. *Стариков А.* Паучок. Неужели : стихотворения [Электронный ресурс] / А. Стариков // Мурзилка. – 2004. – № 10. – Режим доступа:

<https://murzilka.org/izba-chitalnya/stikhi-i-rassказы/aleksejj-starikov/>

2005

25. *Стариков А.* Ну, почему же он такой? [стихи] / Алексей Стариков // Радуга. – 2005. – № 3. – С. 172–176.*

26. *Стариков А.* Я лес люблю : стихотворение [Электронный ресурс] / А. Стариков // Мурзилка. – 2005. – № 6. – С. 16. – Режим доступа:

https://murzilka.org/izba-chitalnya/archive/2005/_ipusk_6/16/

2006

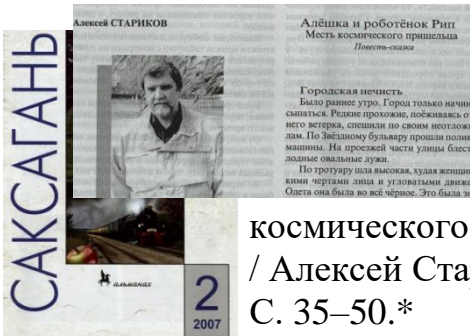

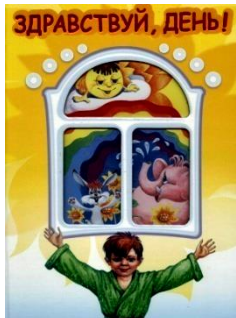
27. *Стариков А.* Алёшка и роботёнок Рип. Приключения в Стране Прочитанных Книг : повесть-сказка / А. Стариков САКСАГАНЬ. – 2006. – № 2. – С. 36–39.*

28. *Стариков А.* Паровозик-непоседа : для чтения взрослыми детям / А. Стариков. – Харьков : Ранок, 2006. – 10 с.*

2007

29. *Стариков А. Алёшка и роботёнок Рип. Месть космического пришельца : повесть-сказка / Алексей Стариков // САКСАГАНЬ. – 2007. – № 2. – С. 35–50.**

30. 821.161.2-93
С 77 *Стариков А. Здравствуй, день! : стихотворения для детей дошкольного и младшего школьного возраста / Алексей Стариков. – Днепропетровск : Днепркнига, 2007. – 310 с.*

2008

31. *Стариков А. Для меня этот проект – откровение [Презентация книги «Здравствуй, день!»] / А. Стариков // Металлург. – 2008. – 10 квітня. – С. 12.**
32. *Стариков А. Стихи для детей и взрослых / А. Стариков // САКСАГАНЬ. – 2008. – № 3. – С. 38–42.**

2009

33. *Стариков А. Баллада о вагоне шоколада [стихотворение] / А. Стариков // Пионер. – 2009. – № 9. – С. 24.**

34. *Стариков О. Кумедні кошенята : літ.-худож. вид. для дітей дошкільного віку / О. Стариков ; пер. з рос. Л. О. Жадан ; худож. В. Є. Чумаченко. – Харків : Ранок, 2009. – 8 с.**

35. *Стариков О. (співавт.) Сяєво жар-птиці : антологія літератури для дітей та юнацтва Придніпров'я (1883–2008) / авт.-упоряд. Н. Дев'ятко, Е. Заржицька. – Дніпропетровськ : Ліра ЛТД, 2009. – 572 с.**

36. *Стариков О.* Мишенятко – художник : літ.-худож. вид. для дітей дошкільного віку / О. Стариков ; пер. з рос. Л. О. Жадан ; худож. В. Є. Чумаченко. – Харків : Ранок, 2009. – 8 с.*

37. *Стариков А.* Мышонок – художник : лит.-худож. изд. для детей дошкольного возраста / А. Стариков ; худож. В. Е. Чумаченко. – Харьков : Ранок, 2009. – 8 с.*

38. *Стариков А.* Льётся лето из солнечной лейки : стихи / Алексей Стариков // Січеслав. – 2009. – № 1. – С. 117–124.*

39. *Стариков А.* Смешные котята : лит.-худож. изд. для детей дошкольного возраста / А. Стариков ; худож. В. Е. Чумаченко. – Харьков : Ранок, 2009. – 8 с.*

40. *Стариков О.* Цуценятко – фантазер : літ.-худож. вид. для дітей дошкільного віку / О. Стариков ; пер. з рос. О. В. Гноїнська ; худож. В. Є. Чумаченко. – Харків : Ранок, 2009. – 8 с.*

41. *Стариков А.* Щенок – фантазер : лит.-худож. изд. для детей дошкольного возраста / А. Стариков ; худож. В. Е. Чумаченко. – Харьков : Ранок, 2009. – 8 с.*

2010

42. *Стариков А.* Город роботов: фантастическая повесть / Алексей Стариков // САКСАГАНЬ. – 2010. – № 4. – С. 36–47.*

43. Стариков А. «Льётся лето из солнечной лейки...» [криворожский детский писатель А. Стариков о писательском труде, интересных встречах и молодом поколении криворожских поэтов] / Алексей Стариков // Домашняя газета. – 2010. – 14 июля. – С. 23.*

44. Стариков А. Чудеса. Не надо сердиться... Мрак. Капель. Ну и что? Перекладина. Лошадь. Муравьи. Если такое случится. Компьютерный гений. Воробьи. И грустно знать... Самый умный: стихи / А. Стариков // САКСАГАНЬ. – 2010. – № 2. – С. 39–42.*

2012

45. Стариков А. Август. Первый день осени. Ну и ночь! Мама. Каждому своё. Людоед. Страус Эму. Петя. Биг-мак и хот-дог. Абрикосовая туча. Не ошибиться б только. Ветер. Шторм. Стужа. Всё начинается с колеса: стихи / А. Стариков // САКСАГАНЬ. – 2012. – № 3. – С. 3–6.*

46. Алексей СТАРИКОВ

ВОЛШЕБНАЯ КОРОБОЧКА
Волшебная коробочка у маленькой Аюты. Но взрослые — вот странные! — не верят почему-то,

и маленькое зеркальце оставил на прощанье.
Короче, в той коробочке волшебные предметы, и взрослые обаяны, наверно, знают об этом.
А то ведь могут выбросить, того не зная сами, чудесную коробочку с волшебными дарами.

ОН ЗНАЛ
Медведь летел...
Нет, он не падал, а просто над землей летел, как будто было так и надо, и, словно двигатель, ревел.

Стариков А. Волшебная коробочка. Он знал. Зима — не лето! Я понял! Короли: стихи / Алексей Стариков // САКСАГАНЬ. – 2012. – № 4. – С. 15–17.*

47.

Стариков О. (співаєт.) Письменники Дніпропетровщини – шкільним бібліотекам: аудіокнига / авт.-уклад.: Ф. Сухоніс, Е. Заржицька, Н. Дев'ятко. – Дніпропетровськ, 2012.*
Представлено поетичні твори О. Старикова для молодшого шкільного віку.

48. Алексей СТАРИКОВ

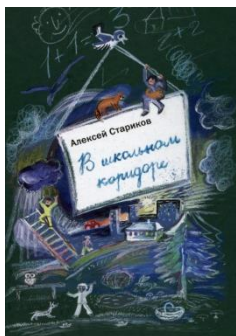
СТИХИ ДЛЯ МАЛЫШЕЙ
ЧЕПУШКИ
Золотые чепушкины, заколдованные светом, греют маленькое синицы, наслаждаются теплым летом.
Им не в тягость расстойныя, им невведомы соменья, их весёлое сиянье поднимает настроенье.

угощение.
Было принесено ими немало ягод, орехов, морковки и сала, мёда, капусты, сметаны и масла... Все были рады друг другу ужасно!
Гости уезжали за стол не успели, как всё, что было принесено, съели.
И началось тут же сразу веселье, словно справились они новоселье.
Взявшись за лапы и лапки, плясали и веселились, пока не устали.
Плюшка-синица им поселила нела, солнце на них, улыбаясь, глядело. Всем интересно и весело было!
Ну, а потом всё же ночь наступила.

ЧУДЕСА В РЕШЕТЕ
Чудеса, чудеса, чудеса в решете не сорока — лиса принесла на хвосте.
Вели мы решето, стали воду носить, а лиса съела кур по ночам сторожить.
Камень мы поливали водою, чтоб ролю него каждый день подсыпала на

Стариков А. Чепушкины. Всем было весело. Чудеса в решете. Хихихи и хахах. Разве это правильно. Хорошо быть поросенком: стихи для малышей / Алексей Стариков // САКСАГАНЬ. – 2012. – № 2. – С. 3–8.*

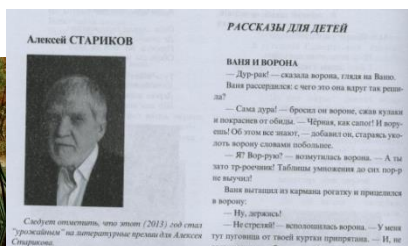
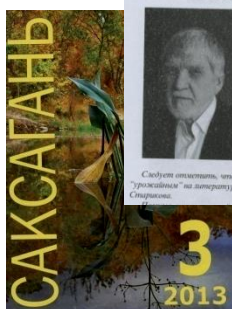
49.

821.161.2-93

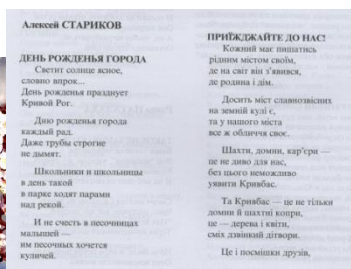
С 77 *Стариков А.* В школьном коридоре : стихотворения для детей младшего школьного возраста / Алексей Стариков. – Москва : Московские учебники, 2013. – 230 с.

50.

Стариков А. Ваня и Ворона. Генерал-Индиго. Случайная встреча : рассказы для детей / Алексей Стариков // САКСАГАНЬ. – 2013. – № 3. – С. 26–38.

51.

Стариков А. День рождения города. Приїжджайте до нас! [вірші] / Алексей Стариков // САКСАГАНЬ. – 2013. – № 1. – С. 40–41.

52.

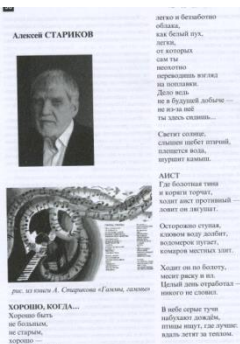
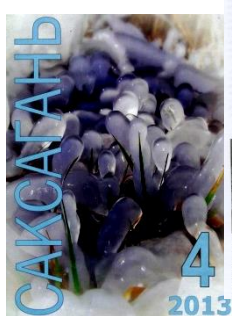
Алексей СТАРИКОВ

ШАГ, ЕЩЕ...

Полумрак.
Кожа белая-белая.
Вся ты светнишься
изнутри.
Три,
ле больше,
шага я сделаю
до тебя,
но — как же! —
три.

Стариков А. Стихотворения / Алексей Стариков // Радуга. – 2013. – № 3–4. – С. 26–35.*

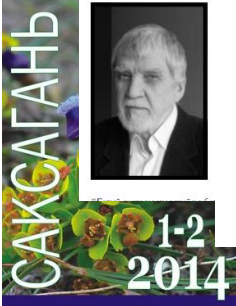
53.

Стариков А. Хорошо, когда... Муравей. Аист. Старый сом. Дождевая капля. Прощание с летом. Очень скоро. И всё же... [и др.] [стихотворения] / Алексей Стариков // САКСАГАНЬ. – 2013. – № 4. – С. 36–40.

2014

Алексей СТАРИКОВ

54.

ГОВОРИЛО ДЕРЕВО
Говорило дерево
де-
ре-
ву:
— Я сейчас, наверное,
за-
ре-
ву!

У меня изрезана
вся
ко-
ра.
Что-то делать, видимо,
нам
по-
ра.
Известн, наверное,
.....

Стариков А. Говорило дерево. Заболела поясница у слона. Хищная лошадь. Обвиняли робота [и др.] [стихотворения]

Алексей Стариков // САКСАГАНЬ. – 2014. – № 1–2. – С. 3–8.*

2015

55.

Стариков А. Волшебные спицы : стихотворение [Электронный ресурс] / А. Стариков // Мурзилка. – 2015. – № 2. – Режим доступа:

<https://murzilka.org/izba-chitalnya/archive/2015/vypusk-2/volshebnye-spitsy/>

56.

СИМВОЛ

ИЗ КНИГИ «В ШКОЛЬНОМ КОРИДОРЕ»

ЗДРАВСТВУЙ, ДЕНЬ!

Здравствуй, солнышко!
Здравствуй, солнечный день,
с твоими лучами
золотыми
попылки дождя!

Никому не солгать
Твоем заблуд.
Каждый знает
день, который корчит
лад!

Прививает
с детства

Здравствуй, день!
Здравствуй, день,
капельные городки
и дождевые,
добывает он руку
и ладит ствол
своей тайгу ведет
спускает магистраль,
замечает он
маршруты
различные трасс,
любит,
учит
и воспитывает нас.

Стариков А. Из книги «В школьном коридоре» / Алексей Стариков // Символ : культурологічний альманах / ред. рада: Т. Є. Меліхова, І. Є. Бугайова, І. О. Доленник [та ін.]. – Кривий Ріг, 2015. – Вип. 3. – С. 143–145.*

57.

АЛЕКСЕЙ СТАРИКОВ

ХРАБРАЯ МАША

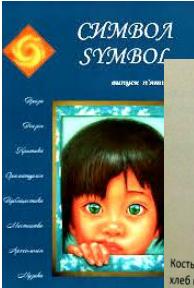
Ничего не боится Маша!
Не боится, во-первых, каша,
во-вторых, не боится вода
и зеленка – в четыре-то года!
Не боится соседний класс,
разве только, совсем немножко –
это, в-третьих.

В-четвертых, Маша
злой Бабай даже не страшна,
и когда она спать ложилась,
в ладне на руки не провалилась,
а, оставшись одна в постели,
не устроила истерику...

Ничего она не боится.

Стариков А. Храбрая Маша. Волшебная корочка. Мрак. Капель. Детектив. Хороший день : стихотворения / Алексей Стариков // Радуга. – 2015. – № 5–6. – С. 167–175.*

2017

58.

СИМВОЛ
SYMBOL

ВОСПИТАТЕЛЬ

Кот – ленивый, толстый, рыжий,
только спит и ест – бесстыжий!
Что ж, возьмусь-ка за котика я:
может, перевоспитаю.
Перестану брать в кровать –
на балконе будет спать!

Кость ему заменит мясо,
хлеб получит он без масла,
Молока налью коту
и водочку разведу.

821.161.2(477.63)
С 37 Стариков А.. Воспитатель. Ваня в бане. Баллада о вагоне шоколада [стихотворения] Алексей Стариков // Символ : культурологічний альманах / ред. рада: Т. Є. Меліхова, І. Є. Бугайова, І. О. Доленник [та ін.]. – Кривий Ріг, 2017. – Вип. 5. – С. 236–237.

РОЗДІЛ 4

ЛІТЕРАТУРНО-ХУДОЖНЯ ТВОРЧІСТЬ ОЛЕКСІЯ СТАРИКОВА В КРИТИЧНИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ

1984

59. Завойский К. [Рецензия на кн. Алексея Старикова «Сколько у звезды лучей»] / К. Завойский // Детская литература. – 1984. – № 12. – С. 58.*

1988

60. Олексій Стариков [біографічна довідка] // Письменники Радянської України. 1917–1987 : біобібліографічний довідник / упоряд. В. К. Коваль, В. П. Павловська. – Київ, 1988. – С. 563.*

1994

61. 821.161.2.09(477.63)(082)

З 11 Гусейнов Г. «Рудана», Кривий Ріг [про криворізьке літературне об'єднання «Рудана» та його члена Олексія Старикова] / Г. Гусейнов // З любові і муки... : розповіді про літературу і письменників / голова редкол. і упоряд. В. Чемерис. – Дніпропетровськ, 1994. – С. 477–480.

1999

62. Гриценко В. Він був і залишається першим [творчість дитячого поета Олексія Старикова] / В. Гриценко // Криворізька хрестоматія : уроки літератури рідного краю : навч. посібник / В. Гриценко. – Кривий Ріг, 1999. – С. 88–89.*

2008

63. 821.161.2.09(07)

Б 90 Бугайова І. Є. Урок літературного краю. Літературні казки Криворіжжя. *Олексій Стариков «Баба Яга»* / І. Є. Бугайова // Дидактичний матеріал до уроків української літератури (5 клас) з використанням художніх творів Криворіжжя : посіб. для вчителів / І. Є. Бугайова. – Кривий Ріг, 2008. – С. 96–97.

64. Затульний Т. Єдиний криворізький член Спілки письменників СРСР *О. Стариков* : «Просто про складне писати важче, аніж навпаки» : інтерв'ю з дитячим письменником / Т. Затульний // Червоний гірник. – 2008. – 17 квітня. – С. 4.

65. Чубенко Є. Диплом від Сергія Михалкова [перемога криворізького дитячого письменника *Олексія Старикова* у міжнародному конкурсі] / Є. Чубенко // Червоний гірник. – 2008. – 27 березня. – С. 2.

2010

66. Крамаренко М. *Олексій Стариков* у стіл не пише [про мюзикл *Олексія Старикова «Ей было 1 100 лет»*] / М. Крамаренко // Червоний гірник. – 2010. – 8 квітня. – С. 20.

67. Крамаренко Т. Криворожский детский писатель *Алексей Стариков* стал серебряным лауреатом международного конкурса «Золотое перо Руси» / Т. Крамаренко // Домашняя газета. – 2010. – 17 ноября. – С. 6.*

68. Чубенко Є. Золоте перо: московський вимір [*Олексій Стариков* – лауреат міжнародного конкурсу «Золотое перо Руси»] / Є. Чубенко // Червоний гірник. – 2010. – 13 листопада. – С. 2.

2012

69. *Олексій Стариков* [біографічна довідка] // Сучасні письменники України : біобібліографічний довідник / Нац. спілка письменників України ; упоряд. А. І. Гай ; ред. О. Кирило. – Біла Церква, 2012. – С. 422.*

2013

70. Детский поэт *Алексей Стариков* – лауреат премии имени В. Г. Короленко 2013 года за фантастическую повесть для детей и юношества «Город роботов» // Домашняя газета. – 2013. – 27 ноября. – С. 20.*

2014

71. Близненко Г. *Алексею Старикову* / Галина Близненко // САКСАГАНЬ. – 2014. – № 1–2. – С. 9–10.*

72. Ващенко Ю. *АЛЕКСЕЮ СТАРИКОВУ* / Юрий Ващенко // САКСАГАНЬ. – 2014. – № 1–2. – С. 10.*

73. Дюка А. *Алексей Стариков: Шагнувшие в вечность* / Андрей Дюка // САКСАГАНЬ. – 2014. – № 1–2. – С. 3.*

74. Крамаренко Н. *Алексей Стариков: «Но, конечно, всех дороже для людей день без выстрела – обычный мирный день!» [некоторые страницы биографии и творческой жизни поэта, отрывок из интервью и стихи]* / Н. Крамаренко // Домашняя газета. – 2014. – 4 июня. – С. 24.*

2017

75. 821.161.2(477.63)

С 37 Гриценко В. Він був і залишається першим. Із перекладів творів *О. Старикова* [Біля моря. Відходить літо. А все-таки...] / В. Гриценко // Символ: культурологічний альманах / ред. рада: Т. Є. Меліхова, І. Є. Бугайова, І. А. Доленник [та ін.]. – Кривий Ріг, 2017. – Вип. 5. – С. 238.

76. 821.161.2(477.63)

С 37 Звонарева Л. Настал, однако вечер... Вспоминая *Алексея Старикова* / Л. Звонарева // Символ: культурологічний альманах / ред. рада: Т. Є. Меліхова, І. Є. Бугайова, І. А. Доленник [та ін.]. – Кривий Ріг, 2017. – Вип. 5. – С. 234.

77. 821.161.2(477.63)

С 37 *Стариков Алексей Николаевич* // Символ: культурологічний альманах / ред. рада: Т. Є. Меліхова, І. Є. Бугайова, І. А. Доленник [та ін.]. – Кривий Ріг, 2017. – Вип. 5. – С. 235.

РОЗДІЛ 5

ЕЛЕКТРОННІ РЕСУРСИ

- 78.** *Алексей Стариков. Биография. Стихотворения* [Электронный ресурс] // Все для детей. – Режим доступа: <http://allforchildren.ru/poetry/author142-starikov.php>
- 79.** *Алексей Стариков. Биография. Стихи для детей* [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.ushkinamakushke.ru/starikov-aleksey.html>
- 80.** *Алексей Стариков : книги* [Электронный ресурс] // LiveLib : социальная сеть читателей книг. – Режим доступа: <https://www.livelib.ru/author/466847/latest-aleksej-starikov>
- 81.** *Стариков Алексей [Творчество и публикации]* [Электронный ресурс] // Кукумбер : литературный иллюстрированный журнал для детей. – Режим доступа: <http://www.kykumber.ru/authors.php?author=317>
- 82.** *Стариков Олексій Миколайович. Біографія. Література про життя та творчість. Поезії* [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://laginlib.org.ua/book-galaxy/new_name/19.php
- 83.** *Стариков Олексій Миколайович. Біографія. Вірші для дітей* [Електронний ресурс] // Література Придніпров'я. – Режим доступу: <https://sites.google.com/site/litpridniprovj/poezia/katalog/starikov>
- 84.** *Стариков Олексій Миколайович* [Електронний ресурс] // Літературна карта Криворіжжя. – Режим доступу: <https://sites.google.com/site/nasabibliotekaksmg/karta>
- 85.** Рецензии и отзывы на книгу «В школьном коридоре» *Алексея Старикова* [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://www.labirint.ru/reviews/goods/426452/>

ІМЕННИЙ ПОКАЖЧИК

В іменному покажчику наведено прізвища всіх осіб, згаданих у бібліографічних записах. Після кожної позиції в круглих дужках подаються ідентифікуючі знаки: співавтор (співавт.), укладач (уклад.), упорядник (упоряд.), редактор (ред.), перекладач (пер.), художник (худож.), персоналія (перс.). Без позначок наведено позиції, під якими виступають автори праць.

Близненко Г. 71
Бражник А. 2(упоряд.)
Бугайова І. Є. 56(ред.), 58(ред.), 63, 75-77(ред.)
Ващенко Ю. 72
Гай А. І. 69(упоряд.)
Гилевич А. 5(худож.)
Гноінська О. В. 40(пер.)
Гриценко В. 17(пер., упоряд, ред.), 62, 75
Гусейнов Г. 61
Дев'ятко Н. 35(упоряд.), 47(уклад.)
Доленник І. О. 56(ред.), 58(ред.), 75-77(ред.)
Дюка А. 73
Жадан Л. О. 34(пер.), 36(пер.)
Завойский К. 59
Заржицька Е. 35(упоряд.), 47(уклад.)
Затульний Т. 64
Звонарева Л. 76
Кириенко О. 13(худож.)
Кирило О. 69(ред.)
Коваль В. К. 60(упоряд.)
Корж В. 4(упоряд.), 16(ред.)
Крамаренко М. 66, 74
Крамаренко Т. 67
Любарский В. 3(худож.)
Меліхова Т. Є. 56(ред.), 58(ред.), 75-77(ред.)
Музиченко Н. Б. 10(худож.)
Павловська В. П. 60(упоряд.)
Савченко В. 16(упоряд.)
Сикало С. 14(худож.)
Стариков Олексій Миколайович 1, 2(співавт.), 3, 4(співавт.), 5-7, 8-9(співавт.), 10-14, 15(співавт.), 16-34, 35(співавт.), 36-46, 47(співавт.), 48-58, 59-85(перс.)
Сухоніс Ф. 47(уклад.)
Трепенко Н. 11(худож.)
Чемерис В. 61(упоряд., ред.)
Чубенко Є. 65, 68
Чумаченько В. Є. 34(худож.), 36-37(худож.), 39-41(худож.)
Чухин А. 2(упоряд.)
Шкляр А. 9(упоряд.)